

Vermes Miklós fizikaverseny – élménybeszámoló

2016. június 13-15. között rendezték meg a Vermes Miklós Nemzetközi Fizikaversenyt Sopronban, ahova sikeresen eljutottam.

Ahhoz, hogy valaki részt vehessen a „nemzetközi” szakaszon, először egy megyei, majd egy erdélyi szakaszon kellett jeleskedni. Aki a megyein jól teljesített, ország szinten a legjobb 10-15 között volt, behívták az erdélyi szakaszra. Ezt idén Kolozsváron szervezték meg és egybeesett a MiFiz versennyel, illetve a Kísérlet Szombattal, így egy tartalmas hétvégénk volt. Itt második helyezést értem el, (Szócs Marianna osztálytársam elég szép pontszámmal megelőzött) de ez elég volt arra, hogy kijussak a nemzetközi szakaszra. Udvarhelyről Mariannával ketten vágtunk neki a Soproni útnak.

A nemzetközi szakaszon három kategóriában lehet indulni: mechanika, hőtan és elektromosság-tan. Maga a verseny két szakaszból állt, egy elméleti és egy gyakorlati szakasz. Az elméleti felkészülés nagyon hosszú és nehéz volt, mert Magyarországon a fizikaoktatás teljesen különbözik a miénktől. Rengeteg plusz anyagot kellett átvegyünk, amit itt egyáltalán nem kérnek középiskolában pl. az elektrosztatikát, váltakozó áramkörök vegyes kapcsolását, Maxwell-egyenleteket, Hall-effektust és még sok más, ami ott egy fizikaprofilon alapján számít. Viszont az a sok idő amit a készülésre szenteltünk Gagyai Anna tanárnővel, és a több heti folytonos gyakorlás meghozta gyümölcsét. Meg szeretném külön köszönni a felkészítemre szánt órákat és támogatást.

A gyakorlati szakasztól kicsit tartottunk, mert nem tudtuk elképzelni, hogy mit is kérhetnek, nem voltak mintatételeink.

Kolozsváron találkozott az erdélyi válogatott, onnan Sopronba autóbusszal utaztunk. Egy nagyon hosszú út következett. Mivel Mariannal a

készülés alatt otthon más-más feladatokat oldottunk meg, a buszon, hogy elüssük az időt, egymás feladatit néztük át. Természetesen az ember könnyen elálmosodik a mágneses tér erővonalai közt, így nem minden feladattal jutottunk el a végéig, mégis sok hasznát vettük az ismétlésnek a későbbiekben.

Este még átnéztük a képleteket, mert nyugtalanított amikor kiderült, hogy az előző években lehetett használni a magyarországi képlettárat. Nekünk nem állt birtokunkban ilyesmi, ezért azt gondoltuk, hátrányban leszünk a magyarországi diákokkal szemben. Félünk, hogy ők hamarabb megoldják a feladatokat mint mi, akik még a képleteken is kell gondolkodjunk, vagy adott esetben le kell vezessük őket.

De leleményesek voltunk, kértünk mi is képlettárat a bentlakó diákoktól, így nyugodtabban mentünk a megnyitóra. Itt közölték, hogy idén mindenki csak a saját fejére

hagyatkozhat, nem használható a képlettár. A kezdeti hátrányból előnyünk származott, nem fölöslegesen tanultuk azokat a képleteket!

Bevallom, hogy megszenvedtünk a feladatokkal. A verseny utáni beszélgetésen mindenki magabiztosnak tűnt, így én egyre inkább elvesztettem a hitet, hogy „nagy” eredményt érek el. Kíváncsian, reménykedve vártam a gyakorlati próbát. Szerencsére egy viszonylag egyszerű feladatot kaptunk, egy áramforrásból, huzalokból, egy állítható ellenállás és egy multiméter segítségével kellett egy egyszerű áramkört összerakni, majd feszültséget/ áramerősséget/ ellenállást mérni és ezek alapján különböző számításokat és grafikonokat készíteni. Bár egymás ellen versenyeztünk, ez a szakasz inkább a közös tanulásról szólt, arról, hogy a fizikát ne csak elméletben, hanem gyakorlatban is láthassuk.

Az ott töltött napok alatt nem csak a versenyeztünk, voltak közös programok is. Elvittek várost nézni, megismertük Sopron történelmét, látványosságait. Volt „rendhagyó” fizikaóra is, itt elektromos és mechanika (főleg rezgésekkel kapcsolatos) kísérleteket láthattunk és magyaráztuk elmélettel a megfigyelt jelenségeket. Foucault-ingát is felszereltek az iskola aulájában.

A csütörtöki díjazás Nagy Márton, soproni fizikatanár kitüntetésével kezdődött, megköszönték sok éves munkásságát, aki többek között ennek a versenynek is az „atyja”. Ezután következett a versenyzők díjazása. Mindenki egyenként megkapta az emléklapot, majd kezdődött a díjazottak neveinek felolvasása. Először a mechanika, majd a hőtan kategória díjazottjai. Persze, én közben elkönnyeltem magamban, hogy jó esetben harmadik lehetek. Jött az elektromosságtan kategória harmadik helyezettje. Nem én voltam. Mondanom sem kell, itt már végképp nem számítottam semmilyen eredményre. Kihívták a második helyezettet is, utána felolvasták az első helyezett nevét: Tófalvi Tamás. Lefagytam. Alig tudtam ténylegesen felfogni, hogy sikerült, megnyertem a versenyt. Hihetetlen élmény volt! A tanárnőnek megígértem, hogy azonnal felhívom az eredményhirdetés végén, ezt is tettem. Nem kaptam a szavakat, hogyan is közölhetném ezt a hihetetlen helyezést. Időérzésem elvesztettem így hát sikerült óra közben felhívnom és hogy-hogy nem, pont a mi osztályunkban tartott órát. A telefonját kihangosította és mikor közöltem a jó hírt, az osztályt tapsvihar lepte el. Hihetetlenül felemelő érzés volt.

A hazaút már sokkal kellemesebb volt, és rövidebbnek tűnt. Mindenki válláról nagy teher esett le, és mindenki örült az eredményeknek.

Tófalvi Tamás

2016 szeptemberétől új elektronikus matematikai lap indult a <http://ematlap.hu/> oldalon *Érintő* néven.

Simon Péter főszerkesztő és Oláh Vera felelős szerkesztő a bejelentkezőben elmondják, hogy „*Talán mégiscsak érdemes lenne több gyerekkel és felnőttel megértetni, megszerettetni a matematikát, megmutatni hasznosságát, alkalmazhatóságát! Hiszen szinte nincs az életnek olyan területe, amelyet a matematika ne érintene!*”